

Nr 74.

Av herr **Nordström** i Kramfors **m. fl.**, om revision av vissa bestämmelser i ordningsstadgan för rikets städer.

Paragraf 13 i ordningsstadgan för rikets städer, som genom beslut av 1932 års riksdag numera äger tillämpning i hela landet, har på ett onödigt sätt tillkrånglat anordnandet av offentliga tillställningar av skilda slag. Med utnyttjandet av denna stadga har på ett flertal platser i vårt land införts en rigorös ransonering av tillståndsgivningen för offentliga nöjeställningar och till och med en byråkratisk övervakning över enskilda fester.

Att denna förlegade ordningsstadga från 1868 illa passar i vår tid, är uppenbart. Och vad värre är, det tycks råda en verklig förbistring bland de tillståndsgivande myndigheterna i fråga om tolkningen av dessa bestämmelser. På en del orter resa myndigheterna inga som helst svårigheter för anordnarna av offentliga tillställningar, under det att andra däremot resa hart när oöverstigliga hinder för nöjesanordnande organisationer. På grund av mångtydigheten av vad som menas med offentlig eller enskild tillställning ha även vissa lokala myndigheter ansett sig ha befogenhet att ingripa vid enskilda tillställningar och utfärda restriktioner även för dessa.

Kungl. Maj:ts kungörelse angående förbud mot offentliga nöjeställningar m. m. på vissa kyrkliga högtidsdagar, som antogs av 1943 års riksdag, har av allt att döma ytterligare tillkrånglat begreppet offentlig eller enskild tillställning. Sålunda fann sig landsfiskalen i Gudmundrå föranledd att med stöd av denna kungörelse vid sistlidne juldag ingripa vid en av socialdemokratiska ungdomsklubben i Kramfors å Folkets park anordnad fest denna dag, likaså vid en av den kommunistiska ungdomsklubben anordnad fest i Frånö Folkets hus samma dag. Landsfiskalen gav vid dessa tillfällen redan före festernas hållande, på julafton, genom telefonmeddelande till Kramfors Folkets parks föreståndare dekret om att uteslutande medlemmar i de anordnande klubbarna ägde tillträde. Medlemmar i andra inbjudna klubbar eller parti- och kvinnoorganisationer tillhörande samma förbund eller parti skulle alltså inte få delta.

Det kan ju knappast råda någon tvekan om att denna landsfiskalens tolkning av ordningsföreskrifterna inte står i överensstämmelse med det prejudikat, som gavs 1941 efter ett av Borlänge socialdemokratiska ungdomsklubb överklagat beslut. I detta prejudikat fastställdes, att tillställning var att anse som enskild trots att klubben förutom medlemmar i andra klubbar tillhörande

samma förbund även inbjudit medlemmarna i parti- och kvinnoorganisationer, tillhörande socialdemokratiska partiet, och dessutom medlemmar i en del fackliga organisationer. Att det trots detta prejudikat alltjämt råder en fullständig förbistring på skilda orter, måste enligt vår mening tillskrivas de oklara formuleringarna i gällande bestämmelser och de tillämpningsföreskrifter, som kunna vara givna. Att dessa bestämmelser lägga stora svårigheter i vägen för en hel rad ideella ungdoms- och andra organisationer, kan knappast ha varit lagstiftarnas mening, varför en revision av bestämmelserna med det snaraste borde ske.

Att så även varit meningen, torde framgå av regeringens initiativ att 1938 tillsätta den s. k. ordningsstadgeutredningen. Det av denna utredning 1944 avlämnade betänkandet med förslag till reviderad stadga har emellertid utformats på ett sådant sätt, att det under inga förhållanden kan läggas till grund för en modern och ändamålsenlig ordningsstadga. Förslaget har även underkänts av en praktiskt taget enhällig opinion, av remissinstanser och andra berörda institutioner och även av pressen.

Att de nuvarande förhållandena ändock äro ohållbara, är ostridigt. Att överhuvud taget möjligheter finnas till olika tolkningar av bestämmelserna om nöjeslivet, är förkastligt. Att även i fortsättningen överlåta till mer eller mindre byråkratiska polismyndigheter att godtyckligt rumstera på detta område kan inte vara försvarligt. För ideella organisationer av skilda slag är det nuvarande tillståndet olidligt. Många politiska, nykterhets-, idrotts- och andra organisationer ha inte bara besvärligheter att räkna med; för de flesta betyda de nuvarande förhållandena också ett allvarligt avbräck i deras strävan att genom nöjestillställningar av skilda slag anskaffa nödig ekonomi för sin verksamhet.

Då det enligt vår mening är ogörligt att lägga ordningsstadgeutredningens förslag till grund för en önskvärd revision av ordningsstadgan och andra bestämmelser, som reglera nöjeslivet, föreslås,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till sådan revision av ordningsstadgan för rikets städer och andra hithörande bestämmelser, att enhetlighet blir rådande och så att de ideella organisationernas verksamhet inte onödigt betungas.

Stockholm i januari 1946.

Axel Nordström.

O. F. Persson.

Harald Johanson.

Gunnar Dahlgren.

Erik Jansson.